

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 29, maj 2016 06:00

Monika Małowiecka

Odsłony: 6190

Naczelny Sąd Administracyjny odpowiedział na pytanie: czy bezprzedmiotowe staje się postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji w sytuacji, gdy kwestionowana decyzja została już wylimitowana z obrotu prawnego (wyrok NSA z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie o sygn. akt: II OSK 762/14).

Organ, którego rozstrzygnięcie zaskarżono do WSA, odwołał się do poglądu wyrażonego w piśmiennictwie i orzecznictwie, według którego postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji staje się bezprzedmiotowe, gdy decyzja objęta wnioskiem nie obowiązuje już w obrocie prawnym. NSA zweryfikował to stanowisko i stwierdził, że takie uogólnienie sformułowane zostało w oderwaniu od spraw rozstrzyganych przez sądy administracyjne w różnorodnych stanach faktycznych i prawnych. *Przyjąć bowiem należy, że sporne zagadnienie może znaleźć różne rozwiązanie w zależności od charakteru decyzji będącej przedmiotem postępowania nieważnościowego, oraz od tego czy mogła ona wywołać skutki prawne w czasie obowiązywania w obrocie prawnym.*

W niniejszej sprawie, żądanie stwierdzenia nieważności decyzji dotyczyło decyzji o pozwoleniu na budowę, która została wylimitowana z obrotu prawnego na podstawie przepisu Prawa budowlanego wskazującego, że właściwy terenowy organ administracji państwowej może orzec o utracie ważności pozwolenia na budowę w wypadku samowolnego odstąpienia od istotnych warunków pozwolenia. NSA wskazał, że zastosowanie wymienionego trybu przez organ administracji prowadziło do utraty ważności pozwolenia na budowę ze skutkiem *ex nunc*, a więc dopiero od daty wydania orzeczenia w tym przedmiocie. Oznacza to, że przed tą datą decyzja o pozwoleniu na budowę obowiązywała i mogła wywołać wynikające z niej skutki prawne. W takim stanie sprawy trudno mówić o bezprzedmiotowości postępowania nieważnościowego, skoro ewentualne stwierdzenie nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę na podstawie art. 156 k.p.a. działałoby ze skutkiem *ex tunc*.

Sąd wskazał, że dla ochrony interesu prawnego strony ma znaczenie w jakim trybie administracyjnym decyzja zostanie wylimitowana z obrotu prawnego. Niewątpliwie najdalej idące skutki prawne zachodzą w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji, dlatego w konkretnym stanie faktycznym może okazać się konieczne przeprowadzenie postępowania w trybie art. 156 k.p.a., po to aby wylimitować ją z obrotu prawnego z mocą wsteczną (*ex tunc*).

Powyższa argumentacja prowadzi do wniosku, że postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji nie staje się bezprzedmiotowe tylko z tego względu, że skutek wcześniejszych zdarzeń kwestionowana decyzja utraciła moc wiążącą ze skutkiem *ex nunc*. W każdej bowiem sprawie rozważenia wymaga to, jakie skutki konkretna decyzja wywołała od momentu jej wydania do daty wylimitowania jej z obrotu prawnego i czy ochrona interesu prawnego wnioskodawcy uzasadnia prowadzenie postępowania nieważnościowego.

Źródło: [CBOSA](#)